

EELK Haapsalu Püha Johannese kogudus MÄRTS 2012

Armas lugeja!

Juba jälle on käes paastuaeg. See algas tuhkapäeval ja kestab seitse nädalat kuni ülestõusmispühadeni. Seitse nädalat, mille jooksul me meenutame Jeesuse kannatusteed: seda, kuidas ta ära anti, kuidas ta kinni võeti, kuidas teda piinati ja häbistati. Jeesuse kannatustee lõpeb piinarikka ristisurmaga.

Aga me mitte ainult ei meenuta mõtetes, vaid teeme seda ka muul viisil. Paljud kristlased järgivad sellel ajal paastumise traditsiooni. Piiblist me teame, et ka Jeesus ise paastus. Ta tegi seda kõrbes 40 päeva, enne kui ta hakkas avalikult tegutsema. Teame, et ka Mooses ja Eelija pidasid 40-päevast paastu. 40 päeva on küllalt pikk aeg, mille jooksul on võimalik pöörduda ja uuesti alustada. Juba 2. sajandil valmistusid usklikud paastudes ülestõusmispühadeks, kuid paast kestis ainult kaks päeva. 3. sajandil laienes paastuaeg tervele suurele nädalale. Sellel ajal söödi ainult üks kord päevas. Liha, vein, munad ja piim ei tohtinud kõhtu rännata. Alles 325. aastal toimunud Nikaia kirikukogul mainitakse esmakordselt 40-päevast ettevalmistusaega enne ülestõusmispühi.

Niisiis on ülestõusmispühadele eelnev paastumine juba vana traditsioon. Aga kas see on aktuaalne ka tänapäeval? Mis kasu on minul paastumisest?

See, kes paastub, astub seitsmeks nädalaks teistsugusele teele. Paastuaeg katkestab tavapärase argipäeva, teeb ruumi uutele kogemustele ja sellele, mis on tegelikult tähtis. See, kes paastub, saab võimaluse avastada uuesti iseennast, oma suhteid kaasinimestega ja Jumalaga. Kas ma suudan loobuda seitsmeks nädalaks šokolaadist? Kas mu elu on teistsugune, kui ma ei joo punast veini? Juba ammu ei tähenda paastumine ainult heast söögist või joogist loobumist. Mis avastusi ma teen, kui näiteks televiisor jääb seitsmeks nädalaks kinni? Mida kogen, kui jätan auto garaaži ja lähen hoopis jala tööle? Paastumiseks on olemas tuhandeid võimalusi.

Saksa Evangeelses Kirikus on juba üle 20 aasta korraldatud paastuaja aktsiooni „7 nädalat ilma...“ Igal aastal antakse paastuajaks uus moto. Käesoleva aasta moto on „Piisavalt hea! - 7 nädalat ilma auahnuseta“. Seitse nädalat, mille jooksul vaatame asjadele teise pilguga, laseme neil olla piisavalt head, viskame perfektsionismi üle parda – nii tööl, koolis, spordis kui ka kodus. Seitse nädalat, mille jooksul saame avastada, et kõigi tööde ja tegemiste kõrval on ka inimesel endal väärtus. Jumal on mind loonud ja armastab mind sellisena nagu ma olen.

Võibolla tekkis ka Sinul tahtmine seda proovida ja paastuaega pidada. Selleks ei ole veel hilja. Ükskõik millest Sa paastuajal loobuda tahaksid – ma soovin Sulle rikastavaid kogemusi – nii endaga, kaasinimestega kui ka Jumalaga!

Õnnistatud paastuaega soovib Sulle Sinu Katharina Ufholz

KOGUDUSE TEGEVUSKAVA MÄRTSIS

R, 2. märts kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik); **kl 15** eakate teetund (Jaanisaal).

P, 4. veebruar kl 11 jumalateenistus armulauaga (Jaani kirik). Teema: Palve ja usk. Teenivad õpetaja Tiit Salumäe ja Teno Ilves.

E, 5. märts kl 17.30 segakoori proov (Jaanisaal).

T, 6. märts kl 19 toomkoori proov (Jaanisaal).

R, 9. märts kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik); **kl 15** eakate teetund (Jaanisaal).

P, 11. märts kl 11 jumalateenistus armulauaga (Jaani kirik). Teema: Jeesus – kurjuse võimu võitja. Teenib õpetaja Kristel Engman; algab leer; **kl 11-12.15** lastekirik ehk pühapäevakool (Jaanisaal).

E, 12. märts kl 17.30 segakoori proov (Jaanisaal).

T, 13. märts kl 19 toomkoori proov (Jaanisaal).

R, 16. märts kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik); **kl 15** eakate teetund (Jaanisaal).

P, 18. märts kl 11 jumalateenistus armulauaga (Jaani kirik). Teenivad õpetajad Tiit Salumäe ja Katharina Ufholz. Teema: Elu leib.

E, 19. märts kl 17.30 segakoori proov (Jaanisaal).

T, 20. märts kl 19 toomkoori proov (Jaanisaal).

R, 23. märts kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik); **kl 15** eakate teetund (Jaanisaal).

P, 25. märts kl 11 paastumaarjapäeva jumalateenistus armulauaga (toomkirik). Teema: Kannatuste pühapäev. Teenib õpetaja Tiit Salumäe; **kl 12** küüditamise mälestuspäeva palvus (toomkiriku ristimiskabel). Teenib õpetaja Tiit Salumäe. Orelil Lia Salumäe; **kl 16** jumalateenistus maakonna haiglas.

R, 30. märts kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik); **kl 15** eakate teetund (Jaanisaal).

Elteade: Suur Nädal

P, 1. aprill kl 11 palmipuudepäeva jumalateenistus armulauaga (toomkirik). Teema: Aukuninga alandustee. Teenivad õpetajad Tiit Salumäe ja Kristel Engman.

E, 2. aprill kl 15 Suure Nädala esmaspäeva palvus (Jaani kirik). Teema: Jeesus Ketsamanis. Teenib õpetaja Kari Tynkkynen.

T, 3. aprill kl 15 Suure Nädala teisipäeva palvus (Jaani kirik). Teema: Jeesus kohtu ees. Teenib õpetaja Katharina Ufholz.

K, 4. aprill kl 15 Suure Nädala kolmapäeva palvus (Jaani kirik). Teema: Jeesus mõistetakse surma. Teenib õpetaja Tiit Salumäe; **kl 19** kirikukontsert (toomkirik). Esinevad Maria Listra ja keelpillikvartett Prezioso. Sissepääs piletiga.

N, 5. aprill kell 18 Suure Neljapäeva jumalateenistus armulauaga (toomkirik). Teema: Püha armulaud. Teenivad õpetajad Tiit Salumäe ja Kari Tynkkynen; **kell 19** soome keelne jumalateenistus armulauaga (toomkirik). Teenib õpetaja Kari Tynkkynen.

R, 6. aprill kell 11 Suure Reede jumalateenistus (toomkirik). Teema: Jumala Tall. Teenib õpetaja Tiit Salumäe. Laulab koguduse segakoor.

L, 7. aprill kell 21 Paasaöö missa (toomkirik). Teema: Jeesus on hauas. Teenib õpetaja Tiit Salumäe.

P, 8. aprill kell 11 1. ülestõusmispüha jumalateenistus armulauaga (toomkirik). Teema: Kristus on surnuist üles tõusnud. Teenib õpetaja Tiit Salumäe; **kl 11-12.15** lastekirik ehk pühapäevakool (toomkirik). Kaastegev lasteansambel ja segakoor.

VEEL INFOT

Jumalateenistus armulauaga on igal pühapäeval Jaani kirikus, alates 25. märtsist koguneme taas igal pühapäeval kl 11 toomkirikus. Hommikupalvused ja Vaikse nädala palvused toimuvad Jaani kirikus. Olete kõik oodatud igal pühapäeval jumalateenistusele.

Lastekirik. Lastekiriku kogunemised on jätkuvalt iga kuu teisel pühapäeval. Lastekiriku juhendajad on Riina Teller, Sigrid Veske, Maria Strauss ja Lydia Kalda. Kõik lapsed on südamest teretulnud! Ootame ka uusi lapsi! Teave tel 53 477633 – Lydia või haapsalu@eelk.ee

Leerikursus. Uus leerikursus algab 11.märtsil. Soovijatel palun registreeruda. VAATA INFOT! Leeri rühmajuht on õpetaja Kristel Engman kengman@hotmail.com

Toomkirik ja muuseum. Konvendihoone, toomkirik, muuseum, vahitorn, laboratoorium, keskaegne klassituba jm avatud ettetellimisel. Vaata lisa www.haapsalulinnus.ee

Kiriklikud talitused palume kokku leppida koguduse õpetajaga.

Diakoonia annetumüük (Kooli 6) on avatud E, T, K ja R kl 9.30-13.30. Saadaval on soodsalt laste ning täiskasvanute riided ja jalatsid.

Koguduse kantselei, Kooli 6, avatud E-K, R kl 9-15. Tel 473 7166, 52 8063, e-post haapsalu@eelk.ee Kohtumine koguduse õpetaja Tiit Salumäega on soovitatav leppida eelnevalt kokku (tel. 52 80635).

Koguduse igakuine infokiri Johannese Sõnumid saadetakse soovijaile e-postiga. Kui soovid, et ka Sinu e-post lisatakse kirjasaaajate hulka, palun anna oma soovist teada haapsalu@eelk.ee Seinalehena on „Johannese Sõnumid” infostendil toomkirikus, Jaanimajas ja kantseleis.

Eesti kiriku elust saab lugeda

<http://eelk.ee/>

<http://www.eestikirik.ee/>

KEVAD-SUVINE LEERIKURSUS ALUSTAB

Ootame temaatilistele loengutele ka neid, kes kunagi leeris käinud.

Ootame kõiki huvilisi kevad-suvisele leerikursusele, mis algab jumalateenistusega Jaani kirikus 11. märtsil kell 11.

Leerikoolis tutvutakse põhjalikult ristiusuga, Piibli, kiriku õpetuse ja ajaloo ning koguduse eluga. Kursus lõpeb leeripüha ehk konfirmatsiooniga, mille läbi leerikooli lõpetanu saab koguduse täisõiguslikuks liikmeks. Leeritatu võib tulla armulauale, saada ristivanemaks, lasta abielu laulatada ja kandideerida koguduse juhtorganitesse.

Leeritunnid toimuvad kaks korda kuus – üks kord kuus laupäeviti ja üks kord kuus pühapäeviti pärast jumalateenistust Jaanimaja raamatukogus. Tunde viivad läbi koguduse vaimulikud ja teised kaastöölised. Leerikooli tundide ajad ja teemad avaldame järgmises Johannese Sõnumites ning kirikuteadete all ajalehes Lääne Elu. Huvi korral päädib leerikursus ekskursiooniga Lääne praostkonna kirikutesse.

Esmakordselt ootame tundidest osa võtma ka neid, kes kunagi on leerikoolis käinud, ent sooviksid oma teadmisi mõnes leerikoolis käsitletavas valdkonnas täiendada. See on hea võimalus tuletada meelde kunagi õpitut ning tutvuda uute inimestega.

Täpsemat teavet saab õpetaja Tiit Salumäe (tiit.salumae@eelk.ee; 5280635) või Kristel Engmani (kristel.engman@eelk.ee; 5289527) käest.

KEVADE OOTUSES

Viimase talvekuu lõpupäevadel tundsin huvi, kas inimesed ootavad juba kevadet. Ei olnud üllatuseks, et kevadet ootavad kõik, nii suured kui väikesed. Aga miks kevadet oodatakse, selleks on erinevaid põhjuseid.

Marii (4): Mina ootan kevadet, sest siis saab varsti lilli korjata ja aias olla. Kevadel sulab lumi ära ja päike hakkab rohkem paistma. Kui läheb soojemaks, saab ka paljajalu olla.

Markus (6): Ootan kevadet, sest siis saan ma jälle terveks ja saan hakata lasteaias käima. Kevadel on ka see vahva, et saab rohkem õues olla ja igasuguseid asju teha. Aga tegelikult ootan ma ka juba suve, et saaks jälle randa minna.

Rebeka (7): Mina ootan kevadet sellepärast, et siis läheb õues jälle soojaks ja saab minna oma perega tuulelohet lennutama. Ja veel rohkem ootan ma suve, sest siis me lendame Saksamaale ja ma näen jälle oma vanu sõpru.

Rahel (8): Mina ootan väga kevadet, sest mul on 12. aprillil sünnipäev. Kevadel on ka see tore, et ilmad lähevad soojemaks ja saab rohkem õues mängida.

Krissu (13): Mina ootan kevadet eelkõige sellepärast, et pärast seda tuleb suvi. Kõik mu hobid on seotud suvega ja veega. Mulle ei meeldi külm ja lumine aeg, talve juures meeldivad mulle ainult jõulud.

Tiit (21): Mina ootan kevadet, sest siis läheb soojemaks. Ja ootan ka juba suve, sest siis on mul plaanis minna sõpradega Euroopa reisile.

Maarja (30): Mina ootan igal aastal kevadet. Kevad on minu meelest väga ilus aastaaeg. Iga kevademärk teeb südame soojaks. Juba praegu on meie Kalamaja kodu ümbruses märgata natuke kevadet. Mööda sõiduteed voolab lumesulamisvesi nagu väike ojake alla pargi poole ja hommikuti teevad linnud häält. Vahel ikka imestan, kui palju häält võib üks väike olend teha. Aga vaja on end ju keset linnakära ka kuuldavaks teha! Olen ikka mõelnud, et ülestõusmispühad on siin meie maal nii õigel ajal - kevadel. Kogu loodus ju ärkab ka just siis talvetardumusest üles ja aitab Jeesuse ülestõusmisest rõõmu tunda.

Jaanus (35): Muidugi ootan ma kevadet. Kuid ei maksa unustada, et igale asjale on määratud oma aeg ja nii tulgu ka kevad siis kui õige aeg on. Meil on Eestis privileeg osa saada aastaaegadest ja nende vaheldumisest. Iga aastaaeg on omamoodi armas ja muutused looduses võiksid kindlasti väärida meie tähelepanu. Selleks, et kevadest õiget rõõmu tunda, peab olema talv ja selleks, et ilusat talvest rõõmu tunda, peab olema vahel ka selliseid talvapäevi, mis ei ole nii ilusad. Lõpuks on ju kõik kingitus meie Taevaselt Isalt, jätkugu meil ainult oskust seda tänus vastu võtta.

Jane (43): Minu jaoks on iga aastaaeg oodatud. Loomulikult ootan ka kevadet. Siis läheb ju soojaks ja ilusaks. Loodus muutub roheliseks ja kõik hakkab õitsema. Saab jälle sõrmed mulda pista. Minu jaoks on oluline ka paastuaeg. Tegin juba 3-päevase veepaastu ja selle tulemus üllatas mind väga. Sain lahti peavaludest ja mitmest muust hädast. Varsti plaanin teha nädalase paastu.

Heinar (57): Mina hakkab juba pärast jõule kevadet ootama. Jõulud on minu jaoks oluline märk sellest, et siis hakkab jälle valgema minema. Ootangi kevadet sellepärast, et siis on rohkem päikest ja rohkem valgust ja algab uus elu. Arvan, et kui inimestel on raske ja on näiteks majanduslikud mured, siis kevadine päike valmistab ka neile rõõmu ja mured tunduvad väiksemad. Mulle meeldib kevadine linnulaul. Kas oled kuulnud, kui ilusasti rasvatihased laulavad?

Aide (46): Ootan kevadet väga. Kevad tähendab soojust ja valgust. Kogu loodus ja inimesed ärkaksid nagu uuele elule. Inimesed on lahkemad ja naeratavad rohkem. Loodus pakub imelisi lõhnu, maitseid, värve ja hääli. Kevad on minu jaoks loominguliselt produktiivne aeg.

Malle (71): Kevad on nii ilus aeg, minu arvates üldse kõige ilusam aastaaeg. Õied ja lehed puhkevad ja rohi tärkab. Kevad on kõige rõõmsam aeg.

Arnold (80): Mind on see pikk talv ja lume rokimine juba ära tüüdanud. Las läheb nüüd rohelisemaks ja soojemaks. Siis pea ka enam nii palju toas istuma. Täna on küll juba kevadeilm ja kevadetunne. Tuba on ka kohe soojem.

Vastused pani kirja Maria Strauss.

JUHATUSE JA NÕUKOGU TÖÖST

Juhatuse koosoleku päevakorras 13.02 oli seitse punkti. Lisaks lepingute kinnitamisele ja raamatupidamise ülevaatamisele kulus põhiline aeg nõukogu koosoleku ettevalmistamiseks ja eelnõude koostamiseks. 1.01-10.02 on laekunud liikmeannetusi 962,58 €. Püsikorraldusega 174 €. Liikmeannetuse on tasunud 40 isikut, nende hulgas igas kuus maksjaid 26. Sularahas laekus 130 € ja pank 832 €. Püsikorraldusega 82,97 €.

Tööplaanide osas lepiti kokku, et 29.04 esindab Haapsalu kogudust praost Veli-Matti Hynnineni emerituuri jäämisel õpetaja Kristel Engman. Samal ajal on praost Tiit Salumäe Saksamaal dekaan Michael Bedburi emerituuri jäämise tähistamisel. Piiskopilinnuse suvehooaja avamine on 1.05 kell 12 Piiskopilinnuses avatud uste päeva ja orelipooltunniga. 19.-20.08 on koguduse ekskursioon Peipsi äärde, et külastada vanausuliste piirkonda ja sealseid luterlikke kogudusi. Soovitav on, et kaasa sõita soovijad registreeruksid koguduse kantseleis võimalikult peatselt.

Koguduse nõukogu koosoleku päevakorras 19.02 oli koguduse tegevuse aruanne 2011; koguduse majandusaruanne 2011; koguduse eelarve 2012; koguduse maksude kehtestamine ja õpetaja Tiit Salumäe ettekanne reisist Pühale Maale.

Nõukogu kinnitas juhatuse ettepanekul koguduse majandusaruande 2011 ja eelarve 2012 ning soovituslikud kirikumaksud ja annetused 2012. aastaks järgnevalt: liikmeannetus soovitavalt 1% koguduse liikme sissetulekust, kuid mitte vähem kui 24 € aastas, liikmemaks palutakse tasuda igakuuliselt; ristimistalitus: ristimispühäl 16 €, eraldi talitusena 32 €; leerikursus 26 € (eraldi maksustatakse leerilaager); laulatustalitus 130 €, abieluregistreerimise korral tuleb lisaks tasuda riigilõiv; matusetalitus koguduse liikmele vaba annetus, teistele 64 €. Matuse laululeht 0,20 €.

Koguduse õpetajal on õigus majanduslike raskuste puhul teha talituste tasus allahindlust. EELK Haapsalu koguduse täiskogu liikmetele hinnakirja ei kohaldata, vaid soovitatakse teha annetus kogudusele talituse eest.

Koguduse eelarve tulud kinnitati mahus 45 966 € ja kulud mahus 49 928 € ning OÜ Koguduse Varahaldus prognoos 20 300€.

Juhatuse järgmine koosolek on 12. märtsil.

Tiit Salumäe

EESTI VABARIIK - 94

Eesti Vabariigi 94. aastapäeva puhul toimus kontsertjumalateenistus Jaani kirikus ja miiting vabadussõjas langenute ausamba juures.

Traditsioonilisel kontsertjumalateenistusel 24. veebruaril kõlas esmakordselt avalikul kontserdil Haapsalu Wiedemanni Gümnaasiumi noormeeste ansambli laul. Kristel Engman, Lääne praostkonna vikaar sõnas: "Poiste laulud Eestist, elust ja suurtest tunnetest sobisid kontsertpalvusele imehästi. Neid noori vaadates ei ole kahtlust, et Eesti on ka tulevikus heades kätes." Noormeeste juhendaja on muusikaõpetaja Kadri Kelner. Esinesid Kaspar Mahla, Aleksander Viiret, Siim Jürise, Mattias Mutso, Kert Kaustel, Oliver Laidroo, Alar Alp, Martin Cornelius Riiel, Simre Soon. Pillimänguga toetasid Hanna Sein viiulil ja Britta Sool flöödil.

Kontsertjumalateenistusel kandis Heino Noore kõnekonkursi ühe peapreemiast saanud Haapsalu Wiedemanni Gümnaasiumi õpilane Hanna-Riina Klaos ette kõne „Minu Eesti“. Aastapäevakõne pidas Haapsalu volikogu esimees Jaanus Karilaid. Lippudega tuli välja Kaitseliidu Lääne malev, skaudid ja Haapsalu linna koolid.

Peale kontsert-palvust toimus pargade asetamine Vabadussõja mälestussamba jalamile lossiplatsil. Pidulikul tseremoonial kõneles maavanem Innar Mäesalu, praost Tiit Salumäe ja Kaitseliidu Lääne Maleva major Arnold Juhans. Traditsiooniliselt andsid uued noorkotkad avalikult pühaliiku töötuse.

Hanna-Riina Klaosi kõne: „Minu Eesti.“

Minu eesti on väike, aga samas väga suur. Eesti on maailma suhtes tilluke. Aga Eesti on suur meie kõigi jaoks, kes me oleme selle riigi elanikud ja kodanikud. Eesti on suur oma imelise keele, ilusa rahva ja iseseisvuse poolest.

Ma armastan oma isamaa loodust ja keelt üle kõige. See on nii imeline, et nii väiksel rahval on oma keel, mida ma julguse ja uhkusega kõnelen igal pool maailmas. Ma ei tahagi minna enam välismaale, kui olen kõigepealt käinud ja näinud kaunimaid Eestimaa kohti. Ma ei mõista neid inimesi, kes tahavad enam muud maailma avastada, kuid pole ise veel Eestimaa ilusamates paikades käinudki. Sest neid imelisi kohti leidub Eesti Vabariigis küllaga.

Ma tahan reisida ja näha ka teisi riike ja kogeda nende kultuuri. Soovin tutvuda ja suhelda teiste rahvuste esindajatega. Õppida nende emakeelt ja sulada nendega kasvõi natukenegi ühte keskkonda. Ma soovin seda kõike sellepärast, et tulla siis ikka tagasi oma kodumaale ja mõelda, et siin on ikkagi kõige-kõige parem elada ja olla.

Eesti keel olevat üks keerukas keel. Ehk sellepärast, et meil on 14 käänat ja palju raskesti hääldavaid sõnu. Minu arvates peaksid kõik Eesti kodanikud õppima meie keelt kuna muidu on ehk tulevikus oht, et meie imeilus keel ei jää püsima. Ma õpetan ja tahan, et minu lapsed, lapselapsed ja nende järglased räägiks ja suhtleks ka eesti keeles. Isegi kui nad ei ela Eestis, annan mina endast kõik, et see keel saaks nende jaoks ka olulise koha südames.

Mina arvan, et meie kõik peame andma oma panuse, et siin riigis oleks hea ja turvaline elada. Iga inimese sõna ja käitumine mõjutab meie kodumaad. Et meil oleks hea siin elada, tuleb meil kõigil hoida puhtust looduse suhtes ja olla sallivamad oma kaasmaalaste suhtes. Kõige hullem tegu, mida saab üks eestlane teha teisele on see, et lüüa oma rahvuse esindajale niiõelda nuga selga. Mina annan endast kõik selle jaoks, et meil oleks turvaline olla siin. Ma olen uhkusega Eesti Vabariigi kodanik ja see riik jääb igaveseks kõige olulisemaks riigiks minu jaoks, sest see on koht kus ma sündisin ja kasvasin. Nagu ütles Lennart Meri“ Oma riigi eest vastutame kõik koos ja igaüks eraldi“ Nii arvan ka mina.

Praost Tiit Salumäe kõne 24.02.2012 Haapsalu Vabadussõjas langenute ausamba juures.

Armsad kaasmaalased. Head Eesti Vabariigi sünnipäeva tähistajad! Õnnitlen Teid kõiki Eesti Vabariigi 94 sünnipäeva puhul ja soovin teile edu isiklikus elus ja õitsengut meie isamaale.

Oleme taas kogunenud Haapsalu Vabadussamba juurde, et rõõmustada oma kodumaa vabaduse üle ja usaldada meie hümni kolmanda salmi sõnadega meie maa Jumala varjavatesse kättesse. Vaatasin tänaseks ette valmistades vanu pilte ja leidsin foto, kus pühitsen Jaani kirikus uue vabaduse koidikul meie linna esimese sini-must-valge lipu. Kahjuks on foto dateerimata, aga eeldan, et tegemist on 1989.a. 24. veebruari varahommikuga, seega täna 23 aastat tagasi. Heiskasime lipu päikesetõusul siia seljataha, vana raekoja ette selleks püstitatud lipumasti. Samal ajal tõusis sini-must-valge ka Pika Hermannini torni. Meie Vabadussamba taastamiseni oli veel viis pikka aastat.

Pean väga oluliseks, et Vabariigi aastapäeval meenutame igal aastal ühistel koosolekutel ja kodustel koosviibimistel Eesti ajaloo sõlmpunkte. Meie riik sündis nagu ime, aga mitte tühjalt kohalt vaid esivanemate sajanditepikkuse iseolemise hinnaga. Imetlen, kuidas meie esivanemad seda maad ehitasid, kasvasid oma peresid ja olid tänulikud. Salamisi kanti edasi usk Vabariiki ka okupatsiooni aastakümnetel, nii et see elas meis, selle aja koolipoistes ja kandis meid nagu üle silla uude vabadusse. Mäletan oma kodu vaimu, see oli vabaduse vaim ja õpetus kuidas jääda välistest oludest sõltumatult siiski vabaks. Alati saab inimene olla enda vastu aus. Närune on vabandada – siis oli niisugune aeg. Ka kannatus kuulub inimese ellu ja on ka riikide ja rahvaste osa. Tahan kinnitada, nii nagu üks meie rahvuslikest isadest õpetaja Jaan Lattik, et kui me alustame iseendast ja kui loobume otsustavalt kurjusest ja seame endale suuremad eesmärgid, milles oleme võimelised kokku leppima, siis on paranemine võimalik. Tehkem oma valikud, kas tahame olla vaid tühjalt helisevad kellukesed või armastust kandvad vennad ja õed! Meil on üks ainus Eesti Vabariik, see on meie kodumaa. Meil ei ole vaja kusagile minna, me ehitame seda maad enda, oma laste ja lastelaste jaoks. Olgu Jumal meile abiks! Austagem siis vabaduse eest langenuid, neid kelle nimed on marmortahvilil!

PALVUSHOMMIKUSÖÖK PRESIDENDIGA

Koguduse nõukogu liige Lauri Luik kirjutab, et veebruari alguses oli ta kutsutud osalema USA rahvuslikul palvushommikusöögil ühes president Obama, asepresident Bideni ja teiste poliitilise liidriga üle maailma.

Viibisin Ühendriikides nädala, mis oli täis kohtumisi erinevate poliitikutega maailma eri paigust. Nädala tähtsündmuseks oli aga USA rahvuslik palvushommikusöök.

Kui hotelli ette saabusime, oli kvartal ümber piiratud ning kõik tänavad ümberringi suletud. Olime kohal kell 6.15, mis tähendab, et meil on täpselt tund, et jõuda Hiltoni suurde saali istuma. Nagu viimastel aastatel tavaks, on kutsutud ca 4000 külalist, sh kongressmenid, senaatorid, presidendid, (pea)ministrid, parlamentide liikmed jt külalised. Palvushommikusöögi eesmärk on tuua maailma eri riikide poliitikud ja juhid kokku, ühendada neid, näidata, et vaatamata poliitiliste liidrite suurele mõjuvõimule on kuskil midagi palju võimsamat, mis meid juhib ja millesse usume. Tavapärase on, et ühe laua taga istuvad nii juhtivad jõud kui ka opositsionäärid. Ja nii juba viimased 60 aastat, alates president Eisenhowerist.

Palvushommikusööki juhtisid kaks senaatorit- üks vabariiklane, teine demokraat, nagu tavaks. Alabama senaator Jeff Sessions ja Arkansase senaator Mark Pryor. Kes on ühel sellisel osalenud, see teab, kui palju on nt USA riigijuhtimine seotud religiooni ja Jumalaga.

Saalis on sagimine, inimesed söövad, kuna algus on tehtud ja sissejuhatavad palved loetud. Peagi kõlab kõlaritesse üle saali “Ladies and gentlemen, please stand, the President of the United States.” Signatuur hakkab mängima ning sisse astuvad president Obama ja esimene leedi.

Sööme üheskoos ning järgemööda hakkavad tulema kõned- senaatorid, kongressmenid, kirjanik Eric Metaxas jt. Vahepalaks laulab 11 a imelaps Jackie Evancho- tüdruk, kelle hääl kõlab kui täiskasvanud naisel, imeline.

Pole just väga tihti tavaks, et avalikel üritustel käivad koos USA president ja asepresident. Kuid ÜRO assamblee järgi maailma suuruselt teisel poliitiliste liidrite kogunemisel, palvushommikusöögil, on see just nii. Lauas on nii Obama kui Biden.

Kõned on huvitavad. Kõik käsitlevad Jumalat ja usku, millesse on poogitud ka pisut oma valdkonda. Obama alustas oma kõne väga inimlikult, rääkides, kuidas ta iga hommikut alustab palvuse ja piiblilugemisega, mõtisklusega, tuues paralleele usu ja poliitika vahel, mainides maailma majanduskriisi ja raskeid valikuid, mis ees, usku, mis meid ühendab ja jõudu annab. President lõpetas oma kõne sõnadega: “I have fallen on my knees with great regularity since that moment — asking God for guidance not just in my personal life and my Christian walk, but in the life of this nation and in the values that hold us together and keep us strong. I know that He will guide us. He always has, and He always will. And I pray his richest blessings on each of you in the days ahead.” Presidendi kõne on hea. Seda kuulatakse, sest see on presidendi kõne ning ka seetõttu, et see pole kantud niivõrd valimispropagandast, mida võinuks oodata.

Hommikusöök on kestnud ca poolteist tundi. Ametlik algus oli 7.30. See poolteist tundi on olnud täidetud kõnedega Jumalast ja usust, pisut poliitikast, piiblitekstidest ja palvetest, ka huumorist. Aeg läheb kiirelt.

Senaatorid võtavad hommikusöögi kokku ning lõpupalve ütleb ameerika jalgpallur Griffin. Ta alustab naljaga, öeldes, et see on ta elu pikim hommikusöök ning kõik tema ees olevad topsid (apelsinimahl ja vesi) on tühjad ning peagi peab vetsu minema. Kutsub presidenti duellile kossu mängima ja lubab, et ta üle tema pealt ei pane Griffin lõpetab palvega.

Sügav meeshääl ütleb mikrofoni: “Please be seated until the President has left the building.” Niipea kui lahkub president, võetakse kõnepuldi eest ka kaasa USA vapp, mis liigub presidendiga ühes.

Väljapääsud avatakse ning eriteenistuse inimesed on ühtäkki kadunud nagu tina tuhka. Palvushommikusöögilised tänavad teineteist, vahetavad visiitkaarte, soovivad Jumala rahu ning lähevad oma teed. Kohtumiseni järgmisel aastal.

KUIDAS TOOMKOOR PETERBURIS KÄIS

Detsembris teatas meie dirigent Lia Salumäe, et meile on Eesti Kontserdi poolt tehtud ettepanek osaleda Peterburi Jaani kiriku taasavamise aastapäevale pühendatud jumalateenistusel. Esimese hooga ei olnud me vaimustatud - oma kulu ja kirjadega, talvisel ajal ja liinibussiga. Lisaks passide aegumise või puudumise ja viisadega seotud kulutused. Jaani kirikust teadsime vaid seda, et ta on olemas ja seal peetakse eestikeelseid jumalateenistusi. Korraga aga pöördus kõik eeltoodu meie arusaamises kuidagi positiivseks - liinibussid, lisaks sellele, et nad väljuvad iga paari tunni tagant ja on muretu ja mugav liikumisviis, on pea ainsad, millega piiripunktide läbimine vähese ajakuluga kulgeb. Kel vaja oli, said passid imekiirelt kätte ja viisad Eesti Kontserdi abiga. Ja kõige olulisemat mõistsime lõpuni alles kohapeal - selles paigas laulda on meile väga suur au!

Niisiis jõudsime 24. veebruari õhtuks Dekabristide tänaval asuvasse kirikusse, mille juurde Eesti Kontsert ettenägelikult ka hosteli on rajanud. Killuke Eestimaad siis keset Venemaa suurlinna! Järgmine päev oli linnaga tutvumiseks, enamikule meist küll taastutvumiseks. Õhtul saime suurepärase elamuse Peterburi Noorte Sümfooniaorkestri kontserdilt.

Pühapäeval toimus pidulik jumalateenistus, teenisid õpetajad Vladimir Batuhtin, Arho Tuhkru ja assessor Tiit Salumäe. Laulis meie Toomkoor Sirje Kaasiku ja Lia Salumäe juhatusel. Esitasime Cyrillus Kreegi, Sirje Kaasiku ja Piret Ripsi loomingut. Samuti esines kohalik segakoor "Kaja". Jumalateenistuse lõpetas ühiselt lauldud "Hoia Jumal Eestit". Härra Jüri Trei andis Tiit Salumäele üle tänukirja Peterburi Jaani Kiriku Fondi poolt suure panuse eest Jaani kiriku taastamisel.

Edasi täitus kirik veelgi suurema hulga rahvaga - Peterburi Eesti Kultuuriseltsil täitus 20. tegevusaasta ja õhtu jätkus sellele pühendatud piduliku kontserdiga.

Meie lahkusime uute teadmistega - Peterburi Jaani kirik on väga ilusasti renoveeritud ja maitsekalt kujundatud, suurepärase akustikaga ja hinnatud kontserdipaik. Peterburis tegutseb väga vilgas Eesti kultuuriselts - on oma laulukoor, folklooriansambel, antakse välja eestikeelset ajalehte "Peterburi Teataja", õpitakse eesti keelt ja käsitööd, tutvutakse eesti kirjandusega ja on loodud oma jalgpalli meeskond.

Peterburis käib üllatavalt usin ehitustöö - kesklinnas asuvatel objektidel ei katkenud see ka öösiti. Äärelinna kerkivad uued lasnamäe - tüüpi elamurajoonid. Kõnniteed on libedad. Majade vihmaveetorud üüratult jämedad. Kesklinnas on ohtralt pugerikke toidukauplusi, mis end uhkeldavalt supermarketiteks nimetavad. Peterburi jäätis on endiselt hea. Peterburi elanik on ikka "suure südamega" vene inimene, kelle poole võib mistahes probleemiga pöörduda. Ja kes pisut murelikult nendib, et "eestlased ei armasta meid väga". Kuid peale selgitust, et eestlane armastabki oma vanemaid, abikaasat ja oma lapsi, naabrit aga juba ei armasta - lihtsalt tahab rahu elada, naeratab peterburi-suure-südamega-inimene ja noogutab: "Meie ka!"

Anu Turu

Haapsalu Toomkoori laulja

Peterburi Jaani kirik on 1860. aastal valminud luterlik kirik Peterburis. Enne võõrandamist 1930. aastal ja vahetult enne restaureerimistöid toimusid seal Peterburi Jaani koguduse jumalateenistused. Kirik kuulub Peterburi linnale ja on antud kogudusele tasuta kasutamiseks.

Pärast võõrandamist ümber ehitatud hoone sai oma algse välisilme tagasi 2010. aasta kevadel. 38-meetrise torni tipus on 6,6-tonnine kullatud ristiga tornikiiver.

Rahaliste vahendite leidmiseks loodi Jaani Kiriku Fond, koguti annetusi, suure panuse andsid Eesti Kontsert ja Eesti Kultuuriministeerium ning Peterburi eestlased. Kiriku sisekujunduse autor on Juta Lember, keda tunnustati selle töö eest arhitektuuri aastapreemiaga. Hoone pühitseti 20. veebruaril 2011. Kiriku avamisel rääkis meie välisminister Urmas Paet: "Tänasest on jälle võimalik Peterburi Jaani kiriku 400 kohalises saalis pidada nii jumalateenistusi kui kontserte. See on lisaks kultuuripärandi säilimisele ka hea võimalus meie muusika tutvustamiseks Peterburis." 1995. aastal taasalustas tegevust Peterburi Eesti Evangeelne Luterlik Jaani kogudus. 2010. aasta seisuga on Peterburi Jaani kogudusel 50 liiget. /allikad: Wikipedia, "Eesti Kirik", "Peterburi Teataja")

SÜNNIPÄEVAD MÄRTSIS

1. märts	Tõnu Aaliste	
2. märts	Gloria Magdalena Strauss	
	Tiit Aedmäe	
	Kaido Rehkalt	
	Kätriin Kurst	5
3. märts	Lilli Veide	
	Martin Oja	
	Stella Dana Ender	20
4. märts	Tiina Kütt	50
5. märts	Leida Niinemäe	
6. märts	Harald Kullamägi	85
9. märts	Indrek Kalda	
	Piret Soome	
	Marvin Kaareste	
10. märts	Akvilina Beniusite	
11. märts	Kristi Henning	20
	Emma Miia Martson	
16. märts	Leida Arna	85
	Sigrid Tarkmeel	
	Joanna Martina Lepmets	
17. märts	Vaike Pertel	
	Heli Tammik	
	Vallo Vilta	
	Katrin Jets	
18. märts	Kaidi Mutso	30
	Peeter Vihmann	
19. märts	Helju Laine Zauram	90
22. märts	Ülo Birnbaum	
23. märts	Kadri Rehkalt	25
24. märts	Rait Bachmann	
25. märts	Karla Toomelaid	
	Triin Laasi	
26. märts	Loviise Radjuk	
	Tiit Lõhmus	
	Emily Kalamees	
27. märts	Aire Nilb	
	Kristel Borman	
28. märts	Angeliina Schwindt	
	Kristi Ainjärv	
	Raigo Vali	35
29. märts	Anneli Ammas	50
	Mari Saviir	
30. märts	Karl Vihterpal	
31. märts	Linda Sain	75

PALJU ÕNNE JA ÕNNISTUST SÜNNIPÄEVALASTELE!

NATUKE NALJA

Ekstravagantne naiskirjanik vaidleb pastoriga usu teemadel.

"Aga te peate ju tunnistama, et Jumal lõi enne mehe, ja alles siis naise," ütleb pastor.

"Ei vaidle vastu," vastab daam, "kasutan ka ise seda meetodit: kui alustan suurt ja tõsist asja, siis teen enne mustandi..."

MÄRTSI JUHTSALM JA PALVE

Issand hoiab su minemist ja su tulemist nüüd ja igavesti. Psalm 121:8

**Ole Sina tasane tee minu ees, oo Jumal,
ole Sina juhatav täht minu kohal,
ole Sina valvas silm minu taga,
täna sel päeval, täna sel ööl, ikka ja alati.**

EELK HAAPSALU PÜHA JOHANNENE KOGUDUS

Koguduse kantselei Kooli tänav 6 on avatud E T K ja R kell 9-15

Telefon 473 7166, 473 7167, 528 0635.

E-post: haapsalu@eelk.ee

Aadress Kooli 6, 90501 Haapsalu

Pangakonto SEB 10602003965006; Swedbank 1120274032.

Registrikood 80210533

TOIMETUS

Tiit Salumäe E-post: tsalumae@yahoo.com 4737 166, 4737 167, 4737 017, 5280 635.

Kristel Engman E-post: kengman@hotmail.com; 5289 527.

Lydia Kalda E-post: haapsalu@eelk.ee; lydia.kalda@hotmail.com; 53477633.

Lehte Ilves E-post: lehte@le.ee

Ingrid Laasi E-post: ingridlaasi@hotmail.ee

Karin Teder E-post: karin.teder@mail.ee

Lia Salumäe E-post: lia.salumae@gmail.com; 53039 835.

Maria Strauss E-post: mariastrauss@gmx.de; 47555652, 53583276

Teno Ilves E-post: teno.ilves@mail.ee

Koguduse häälekandja Johannese Sõnumid ilmub septembrist 2008 kord kuus. Ootame lugejate kaastöid, küsimusi ja soovet, millest järgmistes Johannese Sõnumites lugeda soovitakse. Seinaleht asub Haapsalu toomkirikus peaukse kõrval, koguduse kantseleis ja Jaanimajas. E-postiga saadame lehe neile, kelle aadress on meil teada. Ootame teie kõigi abi, et Johannese Sõnumid jõuaksid võimalikult paljudele huvilistele e-posti kaudu. Selleks palume anda teada e-posti aadress koguduse kantseleisse.